

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра олімпійського, професійного та адаптивного спорту

Пітин М. П.

**ПРОГРАМНО-НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЮНАЦЬКОГО
СПОРТУ**

Лекція з навчальної дисципліни

„Теорія і методика юнацького спорту”

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

на засіданні кафедри олімпійського, професійного та адаптивного спорту

„27” серпня 2015 р. протокол № 1

Зав. каф _____ Ю.Бріскін.

1. Розвиток вітчизняної теорії та методики дитячого та юнацького спорту

В процесі суспільного розвитку в фізичному вихованні з'явилися наукові дослідження, які глибоко проникли в суть явища фізичного виховання та спорту, всебічно розкривають його закономірності, розширюють та поглиблюють знання про ефективні засоби і методи дії на фізичний розвиток людини, тим самим вирішуючи практичні питання. До теперішнього часу склався комплекс наукових дисциплін, об'єктом досліджень яких є процес фізичного виховання і спортивного тренування. Сформувався новий розділ теорії спорту – **теорія і методика юнацького спорту тобто, сукупність знань про основний зміст, форми побудови і умови спортивної підготовки дітей, підлітків, юнаків і дівчат, про найбільш суттєві і загальні для різних видів спорту закономірності даного педагогічного процесу.**

Теорія і методика юнацького спорту враховує вікові особливості дітей шкільного віку, специфіку використання засобів, методів, організаційних форм, найбільш відповідним кожному етапу багаторічної спортивної підготовки.

Сучасні умови життя (урбанізація життя, бурхливий розвиток промисловості, транспорту, певних змін в навколишньому середовищі та ін.) виказують великі вимоги до рівня фізичного розвитку, працездатності, до захисних сил організму людини.

Велика увага в системі фізичного виховання та спорту приділяється питанням розвитку спорту серед дітей і молоді, що визначається перш за все широкими можливостями його використання для **зміцнення здоров'я і виховання підростаючого покоління нашої країни.** В порівнянні з іншими методами і формами фізичного виховання дітей шкільного віку спорт найбільш ефективно стимулює позитивні функціональні і морфологічні зміни в організмі, який формується, в більшій мірі впливає на розвиток рухових здібностей. Можна сказати, що спорт більшою мірою сприяє психічному розвитку дітей і підлітків. Для підлітків взагалі характерним є бурхливий розвиток самосвідомості, прагнення виховати в собі цінні якості особистості (вольові, моральні, фізичні). І лише у спорті школярі знаходять ефективні засоби розвитку цих здібностей.

Увага спеціалістів усіх країн все в більшій мірі не лише сфокусована на розробці методики тренування сильніших спортсменів, але і на подальшому поліпшенні системи підготовки резервів, які забезпечують повноцінне поповнення складів національних збірних команд.

Аналіз стану світового спорту показує, що високі організаційні і методичні рівні спортивної роботи з дітьми і підлітками в значній мірі визначають успіх тієї чи іншої країни на міжнародній спортивній арені. Тому цілком закономірно, що в нашій країні, як і в інших сильних в спортивному відношенні країнах світу, велика увага приділяється резервам збірних команд.

В процесі спортивних занять з дітьми шкільного віку успішно вирішуються наступні завдання: **зміцнення здоров'я, всебічний і гармонійний розвиток; виховання фізичних якостей і формування рухових навиків і вмінь, необхідних для побуту і трудової діяльності; оволодіння знаннями, які дають можливість успішно використовувати**

засоби фізичної культури і спорту в процесі трудової діяльності і в щоденному житті; формування світогляду, ідейного переконання, виховання патріотизму; підготовка спортивних резервів збірних команд.

В Україні фізичне виховання дітей, підлітків, юнаків та дівчат здійснюється об'єднаними зусиллями органів освіти, профспілковими і спортивними організаціями. Організація цієї роботи характеризується наступними основними положеннями:

1) Відповідність цілям, задачам і принципам системи фізичного виховання, орієнтація на підготовку і виконання нормативів спортивної класифікації;

2) Тісний контакт і погодженість між всіма відомствами, закладами, організаціями, безпосередньо зацікавленими в цій роботі, а також суспільством і сім'єю; всілякою допомогою школі в закріпленні вмінь і навиків у сфері фізичної культури і спорту, в організації здорового способу життя і відпочинку;

3) Використання різноманітних, відповідних інтересам, віковим особливостям і рівню підготовленості спортсменів, форм роботи; упорядкованість основних форм роботи у відповідності з планами (система дитячих і юнацьких змагань, організація роботи дитячих спортивних секцій і шкіл по затвердженим програм та ін.);

4) постійною опорою на свідому дисципліну, активну зацікавленість дітей і молоді заняттям фізичною культурою і спортом;

5) забезпеченням всіх основних форм позашкільних занять з фізичної культури і спорту кваліфікованим методичним керівництвом і лікарським контролем.

В нашій країні існує велика мережа спеціальних закладів, державних і суспільних організацій, забезпечуючих позашкільну роботу з фізичного виховання дітей, підлітків, юнаків та дівчат. Таку роботу безпосередньо здійснюють спортивні школи, спортивні та інші секції в системі добровільних спортивних товариств, органів Міністерства освіти, управління з питань ФК та С, Палаців і Будинків творчості молоді та юнацтва, суспільних фізкультурних активів і штатних працівників великих спортивних і туристичних баз, парків культури і відпочинку, а також ряду державних і суспільних організацій.

Постійно збільшується суспільне значення спорту юних, вдосконалюються організаційні форми і методи фізичного виховання, навчально-тренувального процесу.

Велику роль у вдосконаленні теорії і методики спортивної підготовки дітей, підлітків юнаків і дівчат відіграють наукові дослідження. В науково-дослідних, навчальних університетах фізичної культури, педагогічних університетів. На кафедрах фізичного виховання вузів країни виконано багато дослідницьких робіт, цінних для теорії і практики юнацького спорту. На основі матеріалів досліджень, даних узагальнення передового досвіду склалась і сформувалась наукова і навчальна дисципліна – теорія і методика юнацького спорту.

Педагогічні і медико-біологічні основи цієї дисципліни закладені П.Ф. Лезгафтом, Н.А. Симашко, В.В. Гориневським, та їх однодумцями і наступниками.

Великий вклад в розробку теорії і методики юнацького спорту внесли наукові праці А.Д. Новікова, І.М. Яблонського Н.Г. Озоліна, П.Е. Матилянської, А.А. Маркосяна, В.С. Фарфеля, В.П. Філіна, Н.А. Фоміна, В.М. Волкова та ін. спеціалістів. В їх роботах показана велика роль спорту в фізичному вихованні підростаючого покоління, науково обґрунтовані засоби, методи і організаційні форми спортивної підготовки дітей, підлітків, юнаків та дівчат.

Наукове дослідження і методична робота у сфері юнацького спорту особливо активізувалась в 1948 році, коли була прийнята постанова (ЦК ВКП (б)) про розвиток масового фізичного руху в країні, в якому відмічена необхідність посилення наукової розробки питань фізичного виховання дітей і молоді. Це здійснило великий вплив на діяльність науково-дослідних і навчальних інститутів нашої країни, на розгортання досліджень, присвячених важливим проблемам юнацького спорту і фізичного виховання школярів.

Протягом ряду років Центральним науково-дослідним інститутом фізичної культури проводяться дослідження, які дозволили удосконалити навчальні програми для спортивних секцій шкільних колективів фізичної культури.

В кінці 50-х років дослідники звернулись до такої проблеми, як виявлення особливостей розвитку фізичних якостей у юних спортсменів і способи оцінки рівня розвитку цих якостей. Цим питанням були присвячені дослідження І.М. Яблонського, В. С. Фарфеля, З.І. Кузніцової, В.П. Філіна та ін. Результати цих робіт були узагальнені в книзі Н.В. Зіміна «Фізична характеристика сили, швидкості і витривалості» (1956 г) і В.С. Фарфель «Розвиток рухів у дітей шкільного віку» (1959 г) , «Физиология спорта» (1960). В них розкривається вікова динаміка розвитку основних фізичних якостей дітей шкільного віку, обґрунтовуються важливі положення методики фізичного виховання дітей, підлітків, юнаків і дівчат.

В 1962 р, була проведена I Всесоюзна наукова конференція з проблем юнацького спорту, на якій основні доповіді були присвячені актуальним проблемам дитячо-юнацького спорту. В подальшому такі науково-практичні конференції стали традиційними. З 1977 р. вони проводяться щорічно.

В 60-ті роки основну увагу було звернуто на розробки таких актуальних наукових проблем, як методика виховання фізичних якостей у юних спортсменів, обґрунтування ефективних засобів і методів тренування дітей, підлітків, юнаків і дівчат. В 1962 р. видана книга «Вопросы юншеского спорта», в 1964р. – монографія « Нормирование тренировочных нагрузок» (обидві під редакцією В.П. Філіна.). В цих роботах були сформульовані принципи нормування тренувальних навантажень в багаторічній підготовці, в річному, місячному, тижневих циклах тренування, охарактеризовані комплекси ефективних засобів і методів виховання фізичних якостей у юних спортсменів.

Серйозна увага була приділена проблемі перспективного планування багаторічної підготовки і періодизації тренування юних спортсменів. На основі узагальнення передового спортивного досвіду і матеріалів експериментальних досліджень була визначена переважна спрямованість тренувань на різних етапах багаторічної підготовки, встановлено раціональне співвідношення загальної і спеціальної фізичної підготовки юних спортсменів. Ці дані ввійшли в монографію «Тренировка юных спортсменов» (під ред. В.П. Филина, 1965р.).

В книжці « Начальная подготовка юного спортсмена» (під ред. В.П. Филина, і С.С. Грошенкова, 1966р.) були обумовлені раціональні форми організації і методики проведення занять в умовах спортивної школи і загальноосвітніх училищ фізичної культури.

До 70-х років особливо характерний комплексні дослідження, які проводились відділом теорії і методики юнацького спорту «ВНИИФКа» разом з іншими інститутами країни, вони були спрямовані на вдосконалення методики тренування юних спортсменів на всіх етапах багаторічної підготовки. Так, в 1970р. вийшла в світ монографія Н.Г. Озоліна « Современная система подготовки спортсмена», в якій містяться цінні рекомендації по раціональній побудові багаторічної підготовки спортсменів, перспективному плануванню тренувального процесу.

В монографії Н.А. Фоміна, і В.П. Філіна « Возрастные основы физического воспитания» (1972р) викладені дані фізіології, спортивної медицини і педагогіки про закономірності фізичного виховання і тренування дітей, підлітків, юнаків і дівчат, дорослих контингентів населення.

В 1973 р. відбулася III Всесоюзна конференція з проблем юнацького спорту. В доповідях були представлені результати досліджень, спрямовані на розробку і наукове обґрунтування системи багаторічної підготовки юних спортсменів. Важливе значення для подальшого вдосконалення наукових основ юнацького спорту мав Всесвітній науковий конгрес «Спорт в современном обществе» проведений в Москві в 1974 р. На засіданні секції «Юнацький спорт» було зроблено більше 30 доповідей спеціалістів з СРСР, НДР, Великобританії, ФРН, Канади та ін. країн. У виступах учасників конгресу була підкреслена зростаюча роль юнацького спорту як важливого соціального фактору формування особистості, основи підготовки спортивних резервів національних збірних команд.

Таким чином, в середині 70-х років остаточно сформувалися основи теорії і методики юнацького спорту. Найважливіші її положення знайшли своє відображення в книзі В.П. Філіна, Н.А. Фоміна « Основы юншеского спорта» (1980 р.). В ній охарактеризовані зміст, форми, організація і зміст спортивних занять з дітьми, підлітками, юнаками і дівчатами, викладені найбільш суттєві закономірності цього процесу, загальні для різних видів спорту.

На 4 і 5 Всесоюзних наукових конференціях з проблем юнацького спорту (1977, 1978 рр.) були всебічно обговорені питання раціональної побудови багаторічної підготовки юних спортсменів. На основі аналізу спортивних біографій чемпіонів і рекордсменів визначені оптимальні вікові групи вищих спортивних досягнень, виділені вікові періоди етапів багаторічної підготовки, конкретизована методика тренування на цих етапах. Тим самим на основі матеріалів багаточисельних експериментальних і теоретичних досліджень складена науково обґрунтована система багаторічної підготовки спортсменів.

В 1979 р. відбулася 6 Всесоюзна науково-практична конференція з проблем юнацького спорту. Її основна тематика – різноманітні аспекти теорії і методики спортивного відбору. На основі досліджень, в країнах СРСР, розроблені програми відбору талановитих дітей і підлітків, які відіграли позитивну роль в процесі підготовки спортивних резервів.

В теперішній час в основному завершено формування науково-організаційних і методичних основ системи відбору дітей і підлітків в спортивні школи. В монографії В.М. Волкова, В.П. Філін « Спортивний отбор» (1983 р.) відображено всебічний розгляд фізіологічних і фізичних аспектів спортивного відбору.

На всесвітньому науковому конгресі « Спорт в сучасному суспільстві» (1980 р.) в роботі секції « Юнацького спорту» було заслухано більше 40 доповідей фахівців з СРСР, НДР, ЧРСР, Великобританії, ФРН, та інших країн, які відобразили результати багаточисельних досліджень актуальних питань побудови тренування, відбору і спортивної орієнтації.

7, 8, 9 Всесоюзні науково-практичні конференції з проблем юнацького спорту (1981, 1983, 1984 рр.) були присвячені питанням управління системою підготовки юних спортсменів, спортивних резервів країн.

На них були сформульовані принципи побудови модельних характеристик кваліфікованих юних спортсменів, на їх основі розроблені конкретні параметри модельних характеристик загальної і спеціальної фізичної підготовленості юних спортсменів.

На 10 Всесоюзній науково-практичній конференції з проблем юнацького спорту (1985 р.) були всебічно обговорені програмно-методичні основи підготовки спортивних резервів.

Таким чином, розробка актуальних проблем юнацького спорту пройшла декілька етапів – від вивчення окремих питань характерних для робіт 50-60-х років, до великих узагальнюючих видань наступних років, в яких висвітлені закономірності спортивної підготовки спортсменів в залежності від їхніх вікових особливостей і етапів підготовки. В цьому напрямку досягнуті значні успіхи: встановлені основні етапи багаторічного тренування і раціональна спрямованість тренувального процесу на кожному з них; обґрунтовані ефективні засоби і методи виховання фізичних якостей; вивчений вплив занять спортом на організм юного спортсмена; розроблені питання відбору і спортивної орієнтації; визначені особливості методики занять з юними спортсменами різного віку і спортивної кваліфікації; всебічні наукові засоби і методи виховання фізичних якостей у юних спортсменів різного віку; обґрунтована система відбору талановитих спортсменів.

2. Основні організаційні форми підготовки юних спортсменів

3.

В нашій країні підготовка юних спортсменів здійснюється в загальноосвітніх школах, ліцеях, коледжах, спортивних школах різних типів, училищах фізичної культури. Ця організаційна структура забезпечує умови для багаторічної підготовки спортсменів – від новачків до майстрів спорту міжнародного класу.

Фізичне виховання в загальноосвітніх школах здійснюється як на уроках фізичної культури, так і в процесі позакласної роботи з фізичного виховання, яка проводиться колективом фізкультури школи (спортивним клубом).

Позакласна робота з фізичного виховання сприяє здоровому і змістовному відпочинку учнів, створює у них стійкі звички свідомого використання

різноманітних засобів фізичного виховання в побуті, успішного оволодіння навчальним матеріалом. Основна форма позакласної роботи з фізичного виховання – заняття в спортивних секціях.

Колектив фізкультури в школі здійснює свою діяльність на основі положення про шкільний колектив фізичної культури (спортивного клубу). Головна сфера діяльності членів колективу – заняття в спортивних секціях загальної фізичної підготовки. Одна із задач цих занять – підготовка до спортивних змагань згідно плану, затвердженого директором школи.

Змагання проводяться в середині класів, між паралельними класами, між командами класів на першість школи. До участі у внутрішніх змаганнях залучаються учні починаючи з першого класу. Програми змагань приближені до матеріалу, який вивчається на уроках фізичної культури. В районних (міських) змаганнях школа приймає участь в різних вікових категоріях.

Одним із важливих розділів діяльності шкільного колективу фізичної культури є агітаційно-пропагандистська діяльність, яка полягає в широкому роз'ясненні і пропаганді здорового способу життя.

Колектив фізичної культури школи організовує постійно діючий семінар з підготовки юних інспекторів і суддів зі спорту. Учасники семінарів отримують необхідні відомості про організацію фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів зі школярами і набувають вміння проводити ці заходи.

Спортивне вдосконалення в професійно-технічних ліцях (ПТУ) розглядається як один із методів фізичного виховання, спрямований на підвищення рівня спортивних досягнень учнів. Фізкультурно-масова і спортивна робота організовується радою колективу фізичної культури на основі самодіяльності та ініціативності учнів при активній участі і допомозі педагогічного колективу і суспільних організацій навчального закладу.

До масової фізкультурної і спортивної роботи відносяться заняття в спортивних секціях і командах навчальних груп, ліцях під керівництвом тренерів.

3. Задачі спортивних шкіл різних типів

Важлива роль в системі підготовки юних спортсменів належить **спортивним школам** різних типів, задачами яких є формування в учнів високих моральних якостей; сприяння гармонійному фізичному розвитку, всебічна фізична підготовка і зміцнення здоров'я учнів; підготовка спортсменів високої кваліфікації.

Діяльність основної маси дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ) зосереджена на організації фізкультурно-оздоровчої і виховної роботи серед дітей і підлітків. Спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву (СДЮШОР) здійснюють підготовку резервів збірних команд країни. Школа вищої спортивної майстерності (ШВСМ) покликана готувати членів і кандидатів в збірні команди країни. Така організаційна структура забезпечує широке залучення до регулярних занять спортом дітей, підлітків, юнаків і дівчат, підготовку всебічно розвинутих спортсменів.

Принцип створення спортивних шкіл тісно пов'язаний з виконанням конкретних задач, поставлених перед кожним типом школи.

В одних вирішуються задачі з розвитку масового юнацького спорту, в інших – підготовка кандидатів в збірні команди країни, міста, області, добровільних спортивних товариств і відомств. Позитивна діяльність спортивних шкіл забезпечується, наприклад, тим, що випускники СДЮШОР, маючи високі спортивні показники, за рішенням педагогічної ради і відповідного управління з фізичної культури і спорту спрямовуються в школи вищої спортивної майстерності, котрі створюються при обласних управліннях ФК та С.

ШВСМ комплектується і випускниками училищ фізичної культури (УФК), а також тих, хто займається в секціях спортивних організацій. ШВСМ ведуть роботу в якості міжвідомчого організаційно-методичного і навчально-тренувального центру підготовки кандидатів у збірні команди країни. ШВСМ покликані координувати діяльність СДЮШОР і УФК, здійснювати методичні функції і періодичну централізовану підготовку учнів.

В нашій країні також створені центри олімпійської підготовки, спроможні вирішувати складні питання підготовки майстрів спорту міжнародного класу.

Найбільш масовою формою підготовки спортивних резервів в нашій країні є діяльність **дитячо-юнацьких спортивних шкіл**.

ДЮСШ є позашкільним закладом і в своїй діяльності повинна:

- здійснювати фізкультурно-оздоровчу і виховну роботу серед дітей і підлітків, спрямовану на зміцнення їх здоров'я і всебічний фізичний розвиток;
- забезпечувати набуття учнями мінімуму знань в області гігієни і першої медичної допомоги, а також оволодіння її теоретичними основами і елементарними прийомами оцінки свого фізичного стану;
- виявляти в процесі навчання здібних дітей і підлітків з метою подальшого залучення їх до спеціальних занять спортом в УФК і СДЮШОР.
- вести систематичну роботу з розвитку масової фізичної культури і спорту серед учнів, виказувати всебічну допомогу загальноосвітнім школам в організації методичної і спортивно-масової роботи.

Успішна діяльність ДЮСШ можлива тільки при тісному зв'язку тренерів з учителями загальноосвітніх шкіл і батьками спортсменів. Це і особисті контакти, і організація батьківських зборів, разом педагогічної ради вчителів фізичної культури і тренерів, заходів по відбору дітей і підлітків для занять в спортивних школах.

Спортивна школа діє на основі положення про дитячо-юнацьку спортивну школу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України, Міністерством освіти, яке є основним документом, який визначає організаційні і методичні розділи роботи спортивних шкіл. Дитячо-юнацькі спортивні школи створюються в системі профспілок, Міністерства освіти, оборони, сільського господарства, Центральної ради СТ Динамо, Україна.

Дитячо-юнацька спортивна школа може здійснювати роботу як з кількох видів спорту (комплексна), так і з одного виду.

В ДЮСШ формуються групи початкової підготовки дітей і підлітків різного віку (в залежності від виду спорту). В цих групах забезпечується різностороння фізична підготовка учнів, виявляються найбільш перспективні

діти і підлітки для подальшого вдосконалення їх спортивної майстерності в навчально-тренувальних групах.

Спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву (СДЮШОР) створюються на базі існуючих ДЮСШ по одному виду спорту. Поряд із загальними задачами перед СДЮШОР поставлена і конкретна ціль – готувати спортсменів високої кваліфікації для поповнення збірних команд країни, команд майстрів у ігрових видах спорту.

4. Програмно-нормативні документи, що регламентують діяльність спортивних шкіл

Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу

1. Дитячо-юнацька спортивна школа (далі – спортивна школа) - позашкільний навчальний заклад спортивного профілю, який забезпечує розвиток здібностей вихованців в обраному виді спорту, що в установленому порядку визначений в Україні, створює необхідні умови для гармонійного виховання, фізичного розвитку, повноцінного оздоровлення, змістовного відпочинку і дозвілля дітей та молоді, самореалізації, набуття навичок здорового способу життя, підготовки спортивних резервів збірних команд України.

2. Спортивна школа у своїй діяльності керується Конституцією та законодавством України, актами Президента України і Кабінету міністрів України, МОНМтаС, інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, цим Положенням і власним статутом.

3. Дія цього Положення поширюються на такі типи спортивних шкіл: дитячо-юнацькі спортивні школи, дитячо-юнацькі спортивні школи для інвалідів, спеціалізовані школи олімпійського резерву, спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи для інвалідів паралімпійського та дефлімпійського резерву незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

4. МОНМтаС в установленому порядку здійснює управління діяльністю спортивних шкіл незалежно від підпорядкування, типу і форми власності.

5. Спортивні школи можуть бути державної, комунальної або приватної форми власності.

6. Засновниками спортивних шкіл можуть бути:

- центральні та місцеві органи виконавчої влади і органи місцевого самоврядування;
- фізкультурно-спортивні товариства, інші громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості;
- підприємства, установи, організації та їх об'єднання, окрім державних та комунальних;
- громадяни України.

7. Спортивна школа є юридичною особою і діє на підставі статуту, що розробляється на основі цього Положення та затверджується засновником (власником).

8. Спортивна школа у своїй структурі має відділення з певних видів спорту, інші підрозділи, що передбачені її статутом та відповідають меті діяльності спортивних шкіл.

Спортивна школа у місті повинна мати у штатному розписі не менше ніж вісім посад тренера-викладача, у сільській місцевості-чотири (спортивна школа для інвалідів – чотири і три), а також власну або орендовану матеріально-технічну базу, науково-методичне і медичне забезпечення, необхідні кошти, зокрема фонди оплати праці. У комплексних дитячо-юнацьких спортивних школах діють відділення не менш як з двох видів.

9. Відділення з певного виду спорту спортивної школи включає:

- групи початкової підготовки, в яких відбувається відбір обдарованих вихованців для подальшої спеціалізації в обраному виді спорту, забезпечується підвищення у них інтересу до регулярної рухової активності, розвиток здібностей, формування морально-етичної і вольової поведінки, опанування вихованцями основ техніки і тактики обраного виду спорту;

- групи попередньої базової підготовки, в яких здійснюється підготовка вихованців до тренувальних та змагальних навантажень, необхідних для досягнення високих спортивних результатів, забезпечується підвищення рівня фізичної підготовленості та поліпшення спортивних результатів вихованців;

- групи спеціалізованої базової підготовки, до яких залучається оптимальна кількість перспективних вихованців з метою спеціалізованої спортивної підготовки для досягнення ними високих спортивних результатів;

- групи підготовки до вищих досягнень для забезпечення досягнення вихованцями високих спортивних результатів на всеукраїнських та міжнародних змаганнях, підготовки резерву до національних збірних команд України.

10. Спортивна школа підлягає державній атестації, яка проводиться не рідше одного разу на 10 років у порядку, встановленому МОНМтаС. Результати державної атестації спортивних шкіл оприлюднюються у засобах масової інформації.

11. Спортивним школам у порядку встановленому МОНМтаС, надається:

- вища категорія — МОНМтаС за поданням Республіканського комітету з фізичної культури та спорту Автономної Республіки Крим, структурних підрозділів з фізичної культури та спорту обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій;

- перша категорія — Республіканським комітетом з фізичної культури та спорту Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами міських держадміністрацій за поданням структурних підрозділів з фізичної культури та спорту районів.

12. Спеціалізованою дитячо-юнацькою школою олімпійського резерву може бути лише спортивна школа, яка має вищу категорію з олімпійських видів спорту.

13. Спеціалізованою дитячо-юнацькою спортивною школою для інвалідів паралімпійського та дефлімпійського резерву може за погодженням з Національним комітетом спорту інвалідів України бути лише спортивна школа, яка має вищу категорію.

14. Утворення, реорганізація та ліквідація спортивної школи здійснюється в установленому порядку.

15. Навчально-тренувальна та спортивна робота спортивної школи проводиться за навчальними програмами з видів спорту, що затверджуються МОНМтаС.

Основними формами навчально-тренувальної роботи є групові навчально-тренувальні заняття, тренування за індивідуальними планами, виховні заходи, медико-відновні заходи, навчально-тренувальні збори, практика суддівства спортивних змагань.

Основною формою спортивної роботи є участь вихованців у спортивних змаганнях різного рівня.

16. Навчальний рік у спортивній школі починається з 1 вересня.

Річний навчальний план для кожного відділення розраховується на 52 тижні. Для груп початкової підготовки та попередньої базової підготовки передбачається проведення протягом шести тижнів навчально-тренувальних занять в умовах спортивно-оздоровчого табору.

17. Тривалість навчальної години в спортивній школі становить 45 хвилин.

Тривалість одного заняття в спортивній школі не може перевищувати:
двох навчальних годин у групах початкової підготовки;
трьох навчальних годин у групах попередньої базової підготовки;
чотирьох навчальних годин у групах спеціалізованої базової підготовки та підготовки до вищих досягнень.

18. Режим щоденної роботи спортивної школи визначається розкладом занять, що затверджується на навчальний рік директором спортивної школи, правилами внутрішнього трудового розпорядку та колективним договором між адміністрацією спортивної школи та профспілковим комітетом, а у разі відсутності профспілкового комітету — представниками трудового колективу, що обрані та уповноважені ним.

У період канікул у загальноосвітніх навчальних закладах спортивна школа працює за окремим планом, затвердженим її директором.

Адміністрація спортивної школи створює для вихованців, тренерів-викладачів та інших працівників безпечні умови для навчально-тренувальної, спортивної та іншої роботи.

19. Норми наповнюваності груп відділень з видів спорту і тижневий режим навчально-тренувальної та спортивної роботи спортивних шкіл встановлюються відповідно до навчальних програм з видів спорту.

20. Проект плану комплектування відділень з видів спорту на наступний навчальний рік подає директор спортивної школи засновникові (власникові) до 1 серпня поточного року для затвердження.

Списки вихованців груп відділень з видів спорту затверджуються директором спортивної школи за погодженням з її засновником (власником) до 1 вересня, а для груп початкової підготовки — до 1 жовтня поточного року. Протягом навчального року у зазначені списки у разі потреби можуть вноситися в установленому порядку зміни.

Списки вихованців груп спеціалізованої базової підготовки і груп підготовки до вищих досягнень погоджуються також відповідно з

Республіканським комітетом з фізичної культури та спорту Автономної Республіки Крим і структурними підрозділами з фізичної культури та спорту обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій.

21. До спортивної школи приймаються всі особи, що бажають займатися фізичною культурою і спортом, які виконали нормативи з фізичної підготовленості, встановлені навчальними програмами з видів спорту, та не мають медичних протипоказань.

Зарахування до спортивної школи здійснюється на підставі заяви батьків або осіб, що їх замінюють, медичного висновку лікаря поліклініки за місцем проживання або лікаря загальноосвітнього навчального закладу про відсутність медичних протипоказань для занять.

Мінімальний вік дитини, що підлягає зарахуванню до спортивної школи залежить від специфіки виду спорту та визначається МОНМтаС за погодженням з МОЗ.

Переведення вихованців спортивної школи відповідно з групи початкової підготовки до групи попередньої базової підготовки, групи спеціалізованої базової підготовки та групи підготовки до вищих досягнень здійснюється після виконання ними встановлених вимог, зазначених у навчальних програмах з видів спорту.

Вихованці, які досягли 18 років, залишаються у спортивній школі у групах попередньої базової підготовки четвертого і п'ятого року навчання, групах спеціалізованої базової підготовки та групах підготовки вищих досягнень за наявності позитивної динаміки показників підготовленості та високих спортивних результатів за погодженням з Республіканським комітетом з фізичної культури та спорту Автономної Республіки Крим, структурними підрозділами з фізичної культури та спорту обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій. Вихованці можуть перебувати у спортивній школі до 23 років включно за умови їхнього навчання у вищих навчальних закладах I—IV рівня акредитації.

22. Вихованці спортивної школи, які направлені для підвищення ріння спортивної майстерності до спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів олімпійської підготовки і команд з ігрових видів спорту, які беруть участь у чемпіонатах України серед команд вищих ліг, не включаються до кількісного складу груп спортивної школи, але можуть брати участь у спортивних змаганнях у складі команд спортивної школи протягом двох років з часу їх направлення. За тренером-викладачем спортивної школи зберігаються протягом двох років з часу направлення зазначених вихованців встановлені надбавки (доплати) за їх підготовку.

23. У разі потреби у загальноосвітніх навчальних закладах (для вихованців-інвалідів у спеціальних школах-інтернатах) можуть відкриватися спеціалізовані класи з видів спорту з продовженим днем навчання для проведення додаткової навчально-тренувальної та спортивної роботи за умови забезпечення вихованців харчуванням і додержанням норм санітарно-гігієнічного законодавства на підставі відповідної угоди, укладеної між спортивною школою та навчальним закладом.

Спеціалізовані класи відкриваються в установленому порядку до початку навчального року.

В угоді зазначаються обов'язки сторін щодо фінансового забезпечення, комплектації класу, раціонального поєднання навчання із заняттями відповідним видом спорту, організацією медичного контролю, проведенням медико-відновних заходів, харчування вихованців тощо.

Директор спортивної школи за погодженням з педагогічною радою загальноосвітнього навчального закладу (спеціальної школиш інтернату) та батьками учнів або особами, що їх замінюють, може вносити пропозиції щодо зміни в установленому порядку строку закінчення навчального року, початку та закінчення півріччя, складення іспитів з урахуванням результатів виконання учнями спеціалізованого класу навчальної програми з виду спорту.

24. Для забезпечення безперервності навчально-тренувального процесу і активного відпочинку вихованців організовуються спортивно-оздоровчі табори на власній або орендованій базі у канікулярний період. Під керівництвом одного тренера-викладача може займатися 15—20 вихованців у денних спортивно-оздоровчих таборах та 10 вихованців — у цілодобових.

25. Спортивна школа має право проводити навчально-тренувальні збори для підготовки команд, спортсменів до місцевих, обласних, всеукраїнських, міжнародних змагань та організувати спортивно-оздоровчі табори із забезпеченням вихованців харчуванням, фармакологічними, медико-відновлювальними засобами, вітамінами та білково-глюкозними препаратами, спортивною екіпіровкою та інвентарем відповідно до норм, затверджених МОНМтаС, та інших нормативних актів.

Тривалість навчально-тренувальних зборів становить у групах попередньої базової підготовки не більш як 100 днів, у групах спеціалізованої базової підготовки — не більш як 150 днів на рік.

Для вихованців, які входять до складу національних збірних команд України, затвердженого наказом МОНМтаС, та груп підготовки до вищих досягнень, можуть проводитися постійно діючі навчально-тренувальні збори терміном до 24 днів на місяць, але не більш як 250 днів на рік.

Спортивна школа відповідно до затвердженого календарного плану може проводити внутрішкільні і відкриті першості, матчеві зустрічі, турніри та інші змагання.

26. Організація медичного супроводження підготовки вихованців спортивної школи здійснюється відповідно до спільних нормативних документів МОНМтаС і МОЗ.

Лікар або середній медичний працівник спортивної школи здійснює безпосередній медичний контроль за проведенням навчально-тренувальної та спортивної роботи, а також у разі потреби надає першу медичну допомогу вихованцям.

З метою запобігання погіршенню здоров'я вихованців спортивної школи лікар або середній медичний працівник здійснює:

контроль за диспансерним обстеженням вихованців (не менше двох разів на рік);

додатковий медичний огляд перед участю у змаганнях, після захворювання або травми;

контроль за використанням вихованцями медико-відновлювальних та заборонених до вживання засобів;

відсторонення вихованців від занять за станом здоров'я; контроль за додержанням термінів поновлення занять після захворювання або травми;

контроль за додержанням санітарно-гігієнічних норм у місцях проведення навчально-тренувальних занять та змагань, а також під час їхнього проведення;

облік та аналіз нещасних випадків і травм учнів під час занять.

27. Робота медичних працівників спортивної школи повинна бути організована відповідно до вимог законодавства.

Учасники навчально-тренувальної та спортивної роботи

28. Учасниками навчально-тренувальної та спортивної роботи в спортивній школі є:

- вихованці;
- тренери-викладачі, медичні працівники та інші фахівці;
- батьки або особи, що їх замінюють;
- директор та його заступники.

29. Вихованці спортивної школи мають право на:

- здобуття позашкільної освіти спортивного профілю, одержання свідоцтва про закінчення спортивної школи та копії особистої картки спортсмена, форми яких затверджуються МОНМтаС;
- добровільний вибір виду спорту;
- проходження підготовки відповідно до навчальних програм видів спорту під керівництвом тренера-викладача;
- безпечні та нешкідливі умови для навчання;
- ткористування матеріально-технічною, спортивною базою та за наявності — оздоровчою базою спортивної школи;
- одержання в установленому порядку спортивного інвентарю індивідуального користування;
- забезпечення в установленому порядку спортивним одягом та спортивним взуттям, а також харчуванням, проживанням під час навчально-тренувальних зборів і спортивних змагань, проїздом до місця проведення змагань, навчально-тренувальних зборів і нарад;
- медичне та фармакологічне обслуговування;
- одержання нагород, цінних подарунків, призів, премій, грамот, дипломів та інші види заохочення за досягнуті спортивні успіхи,
- представлення в органах громадського самоврядування спортивної школи;
- захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насильства, від дій працівників школи, які порушують їх права, принижують честь і гідність.

30. Вихованці спортивної школи зобов'язані:

- поєднувати заняття в спортивній школі з навчанням у загальноосвітньому навчальному закладі;
- виконувати навчальні програми з метою досягнення запланованих спортивних результатів;
- підвищувати свою спортивну майстерність та загальний культурний рівень;

- додержуватися здорового способу життя, норм морально-етичної поведінки, встановленого спортивного режиму та правил особистої гігієни;
- брати участь у змаганнях та навчально-тренувальних зборах, передбачених індивідуальними і календарними планами;
- додержуватися вимог медичного контролю та проходити двічі на рік диспансерне обстеження, починаючи з навчання у групах попередньої базової підготовки;
- виконувати положення антидопінгового законодавства; берегти державне, громадське і особисте майно;
- додержуватися вимог статуту, правил поведінки вихованця спортивної школи.

31.Тренером-викладачем спортивної школи може бути особа, що має високі моральні якості, вищу освіту з фізичного виховання і спорту освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр", "спеціаліст" чи "магістр".

32.Тренери-викладачі та інші фахівці, залучені до роботи у спортивній школі, мають право на:

- внесення керівництву спортивної школи та органам виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту, іншим органам виконавчої влади пропозицій щодо поліпшення навчально-тренувального та виховного процесу, подання на розгляд керівництву спортивної школи і тренерської ради пропозицій щодо заохочення вихованців, застосування стягнень до осіб, які порушують статут внутрішнього трудового розпорядку спортивної школи;
- участь у роботі методичних об'єднань, нарад, зборів, інших органів самоврядування спортивної школи, у заходах, пов'язаних з організацією спортивної роботи;
- підвищення кваліфікації за рахунок коштів спортивної школи та інших джерел;
- вибір науково та методично обґрунтованих форм, методів і засобів навчально-тренувальної та спортивної роботи;
- захист професійної честі та гідності відповідно до законодавства;
- моральне і матеріальне заохочення за досягнення значних результатів у виконанні покладених на них завдань;
- забезпечення в установленому порядку спортивною формою і спортивним взуттям, індивідуальним інвентарем для проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи;
- безпечні та нешкідливі для здоров'я умови.

33. Тренери-викладачі та інші фахівці, залучені до роботи у спортивній школі, зобов'язані:

- виконувати навчальні програми з видів спорту;
- навчати вихованців, формувати у них вміння і навички з різних напрямів навчально-тренувальної та спортивної роботи диференційовано з урахуванням індивідуальних можливостей, інтересів, схильностей вихованців;
- сприяти розвитку фізичних якостей відповідно до задатків та запитів вихованців, а також збереженню здоров'я;
- здійснювати контроль за додержанням вихованцями норм морально-етичної поведінки, вимог документів, що регламентують організацію навчально-тренувального процесу;
- додержуватись етики, поважати гідність вихованців, захищати їх від будь-яких форм фізичного, психічного насильства;

- здійснювати контроль та нести відповідальність за додержанням норм антидопінгового законодавства;
- берегти здоров'я вихованців, пропагувати здоровий спосіб життя, не допускати до навчально-тренувальної та спортивної роботи вихованців, які не пройшли медичне обстеження в установленому порядку;
- постійно підвищувати свій професійний рівень знань, загальну культуру;
- вести документацію з питань виконання посадових обов'язків (журнали, плани роботи тощо);
- сприяти особистим прикладом і настановами вихованню поваги до державної символіки, принципів загальнолюдської моралі;
- проходити щороку в установленому порядку медичне обстеження;
- додержуватися вимог статуту спортивної школи, виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку та посадові обов'язки, накази і розпорядження керівництва спортивної школи;
- брати участь у роботі тренерської ради спортивної школи;
- додержуватися норм санітарно-гігієнічного та антидопінгового законодавства під час проведення навчально-тренувальних занять і спортивної роботи.

34. Тренери-викладачі працюють відповідно до розкладу занять, затвердженого директором спортивної школи.

35. Обсяг навантаження тренера-викладача визначається директором спортивної школи згідно із законодавством і затверджується її засновником (власником).

Оплата праці тренерів-викладачів здійснюється відповідно до умов, затверджених в установленому порядку МОНМтаС.

Перерозподіл або зміна навантаження тренера-викладача протягом навчального року здійснюється директором спортивної школи у разі виникнення обґрунтованої потреби з додержанням вимог законодавства про працю.

36. Тренери-викладачі можуть утворювати бригади з окремого виду спорту. Склад бригади та регламент її роботи затверджує директор спортивної школи на підставі відповідного рішення тренерської ради спортивної школи з додержання вимог, визначених МОНМтаС.

37. Тренери-викладачі можуть утворювати бригади з окремого виду спорту. Склад бригади та регламент її роботи затверджує директор спортивної школи на підставі відповідного рішення тренерської ради спортивної школи з додержання вимог, визначених МОНМтаС.

38. Тренери-викладачі спортивної школи підлягають атестуванню один раз на чотири роки в порядку, визначеному МОНМтаС.

39. Батьки вихованців або особи, що їх замінюють, мають право:

- обирати і бути обраними до батьківських комітетів та органів громадського самоврядування спортивної школи;
- звертатися до органів управління фізичною культурою і спортом, директора і органів громадського самоврядування спортивної школи з питань її роботи;
- брати участь у заходах, спрямованих на поліпшення організації навчально-тренувального процесу та зміцнення матеріально-технічної бази спортивної школи;

- захищати законні права та інтереси дітей в органах місцевого самоврядування та у відповідних державних і судових органах.

Керівництво спортивною школою

40. Безпосереднє керівництво спортивною школою здійснює директор, який призначається на посаду (звільняється з посади) засновником (власником) відповідно до законодавства.

На посаду директора спортивної школи призначається особа, яка є громадянином України, має вищу освіту з фізичного виховання і спорту освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" або "магістр", стаж роботи у закладах та організаціях фізкультурно-спортивної спрямованості не менше трьох років і яка пройшла підготовку та атестацію в порядку, встановленому МОНМтаС.

Директор спеціалізованої дитячо-юнацької спортивної школи для інвалідів паралімпійського та дефлімпійського резерву призначається за погодженням з Національним комітетом спорту інвалідів України та Українським центром з фізичної культури і спорту інвалідів "Інваспорт".

41. Директор спортивної школи:

здійснює загальне керівництво спортивною школою, забезпечує раціональний добір і розстановку кадрів, забезпечує створення належних умов для підвищення фахового рівня працівників;

забезпечує та контролює проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи, несе відповідальність перед засновником (власником) за її результати;

в установленому порядку за погодженням із засновником затверджує структуру і штатний розпис спортивної школи, контролює додержання виконавчої та фінансової дисципліни;

забезпечує додержання вимог охорони здоров'я, антидопінгового законодавства, праці і господарської діяльності, санітарно-гігієнічних, протипожежних норм і норм техніки безпеки та несе за це відповідальність;

представляє спортивну школу на підприємствах, в установах, організаціях та органах влади;

розпоряджається в установленому порядку майном і коштами спортивної школи, укладає угоди, відкриває рахунки в установах банків або органах Державного казначейства;

видає у межах своїх повноважень накази та розпорядження і контролює їх виконання;

затверджує посадові інструкції працівників;

приймає на роботу і звільняє з роботи тренерів-викладачів та інших фахівців відповідно до законодавства;

установлює надбавки і розглядає питання щодо надання доплат, премій і матеріальної допомоги тренерам-викладачам та іншим фахівцям спортивної школи, вживає інших заходів заохочення, а також дисциплінарного впливу;

несе відповідальність за виконання покладених на спортивну школу завдань, за результати фінансово-господарської діяльності, стан і збереження будівель та іншого майна, переданого в користування і володіння спортивної школи.

42. Заступник директора спортивної школи з навчально-тренувальної роботи повинен мати вищу освіту з фізичного виховання і спорту освітньо-

кваліфікаційного рівня "спеціаліст" чи "магістр", стаж роботи тренером-викладачем не менше п'яти років.

43. Заступник директора спортивної школи з навчально-тренувальної роботи:

несе відповідальність за організацію та здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять;

контролює проведення відбору вихованців, комплектацію навчальних груп, виконання вихованцями встановлених вимог для переведення їх з однієї групи підготовки до іншої;

організовує роботу інструкторів-методистів;

здійснює контроль за виконанням вихованцями індивідуальних планів підготовки;

готує пропозиції щодо тарифікації тренерів-викладачів;

координує роботу з науково-методичного та медичного забезпечення;

несе відповідальність за додержанням санітарно-гігієнічних вимог, антидопінгового законодавства, правил техніки безпеки під час проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи;

організовує роботу, з узагальнення досвіду роботи тренерів-викладачів.

44. Заступник директора спортивної школи з адміністративно-господарської роботи повинен мати вищу освіту освітньо-кваліфікаційного рівня "молодший спеціаліст", "бакалавр", "спеціаліст" чи "магістр" та досвід адміністративно-господарської роботи.

Посада заступника директора спортивної школи з адміністративно-господарської роботи передбачається за наявності власної матеріально-технічної бази.

45. Заступник директора спортивної школи з адміністративно-господарської роботи:

несе відповідальність за додержанням матеріально-технічних умов для проведення навчально-тренувальної роботи, збереження майна та інвентарю, експлуатацію будинків, приміщень спортивної школи, утримання їх у належному стані;

забезпечує ефективну експлуатацію спортивної бази, організацію профілактичного нагляду за її станом та проведення поточного ремонту спортивних споруд, обладнання, інвентарю, утримання і використання транспортних засобів.

46. У спортивній школі вищої категорії передбачається не менше трьох посад інструкторів-методистів, першої категорії — двох, другої категорії — однієї.

На посаду інструктора-методиста призначається фахівець, який має вищу освіту з фізичного виховання і спорту освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр", "спеціаліст" чи "магістр".

47. Інструктор-методист спортивної школи:

здійснює методичне забезпечення та координацію роботи тренерів-викладачів спортивної школи з відбору учнів, організацію навчально-тренувальної роботи, контроль за комплектуванням спортивних груп, змістом та результатами навчально-тренувальної роботи, організовує роботу з підвищення кваліфікації тренерів-викладачів, проведення відкритих навчально-тренувальних занять;

веде статистичний облік та аналіз результатів роботи спортивної школи, відділення, груп, накопичує передовий досвід тренерів-викладачів, бере участь у підготовці статистичного звіту про роботу спортивної школи, а також відповідає за ведення документації з питань проведення методичної роботи;

здійснює контроль за проведенням навчально-тренувальних занять, виконанням навчальних програм з видів спорту, навчальних планів та відповідає за складення і додержання розкладу занять.

48. У спортивній школі вищої та першої категорії може бути введена посада старшого інструктора-методиста у разі, коли під його керівництвом працює не менше двох інструкторів-методистів.

На посаду старшого інструктора-методиста призначається фахівець, який має вищу освіту з фізичного виховання і спорту освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" чи "магістр".

Старший інструктор-методист очолює роботу інструкторів-методистів, веде контроль за їх діяльністю та виконує функції, які передбачені для інструкторів-методистів.

49. У спортивній школі може бути введена для кожного відділення посада старшого тренера-викладача у разі, коли під його керівництвом працює не менше двох штатних тренерів-викладачів. При цьому два тренери, які працюють як сумісники, вважаються одним штатним тренером-викладачем.

Старший тренер-викладач виконує обов'язки, визначені для тренерів-викладачів, і здійснює контроль за діяльністю тренерів-викладачів з видів спорту, несе відповідальність за організацію навчально-тренувального процесу, комплектування та проведення тренерських рад відділень, організацію заходів з підвищення кваліфікації тренерів-викладачів і за результати виступу спортсменів на змаганнях та здійснює контроль, і несе відповідальність за додержання норм антидопінгового законодавства.

50. З метою забезпечення розвитку та удосконалення навчально-тренувальної та спортивної роботи, професійної діяльності працівників у спортивній школі утворюється тренерська рада, яку очолює її директор

Тренерська рада спортивної школи:

вивчає плани, результати та актуальні питання навчально-тренувальної та спортивної роботи, а також питання щодо додержання санітарно-гігієнічних вимог, забезпечення техніки безпеки, охорони праці;

розробляє пропозиції щодо поліпшення діяльності спортивної школи;

визначає заходи щодо підвищення кваліфікації кадрів, упровадженій під час навчально-тренувальних занять досягнень науки і кращого досвіду роботи;

розробляє рекомендації з питань удосконалення навчально-тренувальної та спортивної роботи;

вносить керівництву спортивної школи пропозиції щодо налагодження міжнародних спортивних зв'язків;

захищає права працівників на виявлення ініціативи, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, аналізує форми, методи і засоби навчання та скасовує такі, що не придатні для використання під час проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи;

розглядає інші питання, пов'язані з діяльністю спортивної школи.

Засідання тренерської ради спортивної школи проводяться у разі потреби, але не рідше одного разу на два місяці.

51. Органом громадського самоврядування спортивної школи є загальні збори колективу, в яких можуть брати участь наукові та інші працівники, які залучаються до навчально-тренувальної та спортивної роботи, і представники батьківського комітету. Загальні збори колективу спортивної школи скликаються не рідше одного разу на рік.

52. У період між загальними зборами може діяти рада спортивної школи, діяльність якої регулюється її статутом.

Рада спортивної школи розглядає питання щодо перспективного розвитку спортивної школи, надає допомогу керівництву в їх вирішенні, здійснює громадський контроль за діяльністю керівництва.

53. У спортивній школі за рішенням її загальних зборів можуть утворюватись і діяти піклувальна рада та батьківський комітет.

Фінансово-господарська діяльність та матеріально-технічна база спортивної школи

54. Фінансово-господарська діяльність спортивної школи провадиться відповідно до законодавства та статуту.

55. Фінансування спортивної школи здійснюється в установленому порядку за рахунок коштів засновника (власника) та/або відповідного бюджету, фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, інших джерел.

56. Спортивна школа у процесі провадження фінансово-господарської діяльності має право:

самостійно розпоряджатися коштами, одержаними від господарської та іншої діяльності відповідно до статуту;

модернізувати власну матеріально-технічну базу, базу спортивно-оздоровчих таборів;

володіти, користуватися і розпоряджатися майном відповідно до законодавства та статуту;

користуватися безоплатно земельними ділянками, на яких розташована спортивна школа;

виконувати інші функції, що не суперечать законодавству і статуту спортивної школи.

57. Матеріально-технічна база спортивної школи включає адміністративні приміщення та спортивні бази (басейни, ігрові поля, спортивні зали, споруди тощо), оздоровчо-спортивні табори, підсобні приміщення, обладнання, засоби зв'язку, оргтехніку, транспортні засоби, зокрема, спеціалізовані для навчально-тренувальної та спортивної роботи, майданчики, земельні ділянки, рухоме і нерухоме майно, що перебуває в її користуванні.

58. Для проведення навчально-тренувальної та спортивної роботи спортивним школам за відсутності власної спортивної бази можуть надаватися в користування безоплатно або на пільгових умовах спортивні об'єкти (спортивні споруди), культурні, оздоровчі та інші заклади за умови додержання санітарно-гігієнічних норм і не погіршення стану таких закладів. Порядок надання зазначених об'єктів (споруд) у користування визначається

місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства.

59. Ведення діловодства, бухгалтерського обліку та звітності в спортивній школі здійснюється у порядку, визначеному нормативно-правовими актами.

Діяльність спортивної школи у рамках міжнародного співробітництва

60. Спортивна школа за наявності належної матеріально-технічної бази, власних фінансових коштів має право підтримувати міжнародні спортивні контакти із спортивними організаціями інших країн, брати участь у міжнародних заходах, проводити обмін спортивними делегаціями з метою вивчення міжнародного досвіду роботи.

61. Спортивна школа має право укладати угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою, фізичною культурою і спортом, навчальними закладами, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями інших країн в установленому законодавством порядку.

За наявності відповідних умов спортивна школа може здійснювати прийом іноземних делегацій.

Література

Базова

1. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта : [учебник для вузов физической культуры и факультетов физического воспитания высших учебных заведений]. – К. : Олимпийская литература, 2002. – 295 с.

2. Волков Л. В. Основы спортивной подготовки детей и подростков: [навч. пос.] / Волков Л. В. – К. : Вища школа, 1993. – 152 с.

3. Волков В. Н. Спортивный отбор / Волков В. Н., Филин В. П. – М. : ФиС, 1983.

4. Клименко В. В. Психомоторные способности юного спортсмена / Клименко В. В. – К. : Здоров'я, 1987. – 167 с.

5. Матвеев Л. П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов / Л. П. Матвеев. – К. : Олимпийская литература, 1999. – 317 с. – ISBN 966-7133-22-2

6. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : [учебник для студ. высших учеб. заведений физ. воспитания и спорта] / В. Н. Платонов. – К. : Олимпийская литература, 2004. – 808 с. – ISBN 966-7133-64-8.

7. Сахновский К. П. Подготовка спортивного резерва / Сахновский К. П. – К. : Здоров'я, 1990. – 150 с.

8. Филин В. П. Теория и методика юношеского спорта / Филин В. П. – М. : Фізкультура и спорт, 1987. – 128 с.

9. Филин В. П. Основы юношеского спорта / Филин В. П., Фомин Н. А. – М. : ФиС, 1980. – 255 с.

Допоміжна

1. Боген М. М. Обучение двигательным действиям / Боген М. М. – М. : ФиС, 1985. - 89 с.

2. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / Келлер В. С., Платонов В. М. – Л. : Українська спортивна Асоціація, 1992. – 269 с.

3. Линець М. М. Основи методики розвитку рухових якостей / М. М. Линець – Львів : Штабар, 1997. – 208 с.